

Dom Współpracy
Polsko-Niemieckiej

Podręcznik tematów europejskich dla samorządów lokalnych

Podręcznik tematów europejskich dla samorządów lokalnych

Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej
Gliwice – Opole 2002

„Podręcznik tematów europejskich
dla samorządów lokalnych”

ISBN 83-913199-0-3

Wydawca

Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej

ul. Rybnicka 27, 44-100 Gliwice
tel. (32) 232 49 02, faks (32) 232 49 01

ul. 1-go Maja 13/2, 45-068 Opole
tel. (77) 402 51 05, faks (77) 402 51 15

e-mail: eu@haus.pl, <http://www.haus.pl>

Współpraca

Śląski Związek Gmin i Powiatów

**Konrad
-Adenauer-
Stiftung**

Fundacja Konrada Adenauera

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

Publikacja współfinansowana przez Fundację Współpracy
Polsko-Niemieckiej ze środków Republiki Federalnej Niemiec

DTP

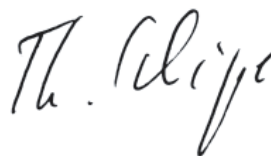
ART-GRAPH

„Podręcznik tematów europejskich dla samorządów lokalnych” powstał z inicjatywy Centrum Europejskiego Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej na podstawie niemieckiej publikacji pt.: *„Handbuch zu europäischen Themen für Kommunalpolitiker und lokale Medien* [Podręcznik tematów europejskich dla polityków komunalnych i mediów lokalnych”], pod redakcją Uwe Roth i Rolfa Derenbach, wydanej przez Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Republice Federalnej Niemiec.

Procesy dostosowawcze na płaszczyźnie prawnej i instytucjonalnej związane z przygotowaniem do członkostwa Polski w Unii Europejskiej w wielu dziedzinach bezpośrednio dotyczą funkcjonowania samorządów terytorialnych. Politycy komunalni oraz rzesze urzędników samorządowych w swojej codziennej pracy stykają się z zagadnieniami i pojęciami odnoszącymi się do Unii Europejskiej. Zadaniem niniejszej publikacji jest przybliżenie im i ułatwienie zrozumienia zależności i powiązań, jakie istnieją bądź zaistnieją w przyszłości między ich działalnością w gminie i powiecie a regulacjami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

Publikacja w formie leksykonu w alfabetycznym układzie haseł stanowi łatwe w użyciu, podręczne źródło informacji, wyselekcjonowanych pod kątem adresatów w samorządach lokalnych. Każdorazowo opis danego zagadnienia uzupełnia odnośnik do źródeł prawa unijnego, literatury fachowej lub instytucji, w której można zasięgnąć dalszych informacji na dany temat.

Dziękujemy Śląskiemu Związkowi Gmin i Powiatów, Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej i Fundacji Konrada Adenauera za współpracę i znaczący wkład w przygotowanie i wydanie Podręcznika.

Thaddäus Schäpe

dyrektor generalny
Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej

Spis treści

A genda 2000	11
Agenda 21	13
→ Architektura	14
Azyl	14
B adania naukowe	17
Bazy danych	21
Bezrobocie	25
Biała Księga	30
Budownictwo	31
Budżet Unii Europejskiej	32
C entra Dokumentacji Europejskiej	35
Centrum Informacji Europejskiej UKIE	38
→ Cudzoziemcy	46
D eregulacja	46
Dyrektywa	46
Dyrektywa o kontroli	47
Dyrektywa o koordynacji zamówień na dostawy	48
Dyrektywa o koordynacji zleceń budowlanych	50
Dyrektywa o materiałach budowlanych	51
Dyrektywa o sektorach	52
Dyrektywa o usługach	53
Dziennik Urzędowy	55
Dzień Europy	57
→ E dukacja	58
→ Ekologia	58
Energia:	58
- Energetyczny rynek wewnętrzny	58
- Oszczędzanie energii	59
- Podatek energetyczny	60
- Polityka energetyczna	61
Euro/EKU	63
Europa obywateli	65
Europejska Karta Samorządu Terytorialnego	67
Europejska Wspólnota Energii Atomowej	68
Europejska Wspólnota Węgla i Stali	69
Europejski Bank Centralny	69
Europejski Bank Inwestycyjny	70
Europejski Fundusz Inwestycyjny	72
→ Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji dla Rolnictwa ...	73
→ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	73
→ Europejski Fundusz Społeczny (socjalny)	73

→ Europejski System Banków Centralnych	73
Europejski Trybunał Obrachunkowy	73
→ Euroregion	75
F ederalizm	75
→ Finanse	76
→ Finansowy Instrument Ukierunkowania Rybołówstwa	76
Forum Szkolnych Klubów Europejskich	76
→ Fundusz Spójności (Kohezyjny)	77
Fundusze przedakcesyjne	77
- Program ISPA	78
- Program SAPARD	80
Fundusze strukturalne	85
G łówny Negocjator	87
Gospodarka odpadami	89
→ I nformacja	97
Informacje ekologiczne	97
Informacje o pracach Komisji Europejskiej	99
Infrastruktura	100
Inicjatywy wspólnotowe	101
→ Integracja Polski z UE	103
→ Internet	103
Internetowy przewodnik	103
J ednolity Akt Europejski	106
Języki obce	107
K asy oszczędności	110
Kąpieliska	110
Komisja Europejska	112
Komitet Ekonomiczno-Społeczny	115
Komitet Integracji Europejskiej	116
Komitet Regionów	117
Komitologia	117
Komunalna polityka	118
Komunalne subwencje	120
Komunalne związki	123
Komunalni politycy	124
Kontrola finansowa	125
Kontrola wpływu na środowisko	127
Kredyty ryczałtowe (globalne)	131
Kształcenie zawodowe	132
Kultura	134

L asy	138
Leonardo	139
Liberalizacja	141
M ałe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP)	142
Media lokalne	144
"Młodzież 2000"	148
Młodzieżowe schroniska	150
Mniejszości narodowe	150
N auczyciele	154
Negocjacje członkowskie	155
Niepełnosprawni	157
O bowiązek notyfikacji	158
Obszary wspierane	158
Obywatelstwo UE	160
Ochrona danych	161
Ochrona konsumenta	162
Ochrona przed kłeskami żywiołowymi	166
Ochrona przyrody	167
Ochrona wód	171
Ochrona zdrowia	173
→ Odpady	177
Odpowiedzialność	177
Opakowania	179
Opinia publiczna	182
Osady z oczyszczalni ścieków	183
P arlament Europejski	184
Partnerstwa miast	187
Partnerzy społeczni	189
Planowanie przestrzenne	190
Podatki	191
Pogotowie ratunkowe	195
Polityka regionalna	195
Polityka regionalna UE - cele	198
Polityka rodzinna	199
Polityka społeczna	201
Powietrze	204
Pożyczki	207
Praca	207
- Bezpieczeństwo pracy	207
- Czas pracy	211
- Pośrednictwo pracy	214
- Pracownicy	215

- Prawo pracy	216
- Reprezentacje pracowników	219
Prawa wyborcze cudzoziemców	223
Prawo pobytu	224
Prawo weterynaryjne	225
Procedury decyzyjne	226
Program kontroli ekologicznej	230
Promocja Unii Europejskiej	232
Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej	235
Przestępczość	235
→ Publikacje	238
R ada Europejska	238
Rada Unii Europejskiej	240
Rasizm	241
Regiony przygraniczne	243
Regiony restrukturyzowane - cel 2	247
Regiony słabo rozwinięte - cel 1	248
→ Rekreacja	249
Rolnictwo	249
Rozporządzenie	253
Rozporządzenie o koordynacji	253
Równouprawnienie kobiet i mężczyzn	255
Rybołówstwo	256
Rynek wewnętrzny	257
S amorząd terytorialny	260
Samorządowi pracownicy	262
Seniorzy	262
Sieci transeuropejskie	264
Sieć Euro-Info	265
Skarbowość	269
Składowanie odpadów	270
SOCRATES	270
Sondaże opinii	271
Spalanie śmieci	272
Spółeczeństwo informacyjne	273
Sport	276
Statystyka	278
Stowarzyszenia	280
Swobodny przepływ osób	281
Szkoła	282
Ś cieki	282
→ Śmieci	284
Środki ochrony roślin	284

Środowisko naturalne	286
Świadczenia zawodowe	289
T ereny wiejskie	293
Traktat Amsterdamski	295
Traktat Nicejski	298
Traktat o Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej	299
Traktat o Europejskiej Wspólnocie Węgla i Stali	300
Traktat o Unii Europejskiej	301
Traktat o Wspólnocie Europejskiej	302
Traktaty	303
Transport	304
Transport publiczny osobowy	307
Trybunał Sprawiedliwości	308
Turystyka	311
U bóstwo	313
Układ z Schengen	315
Unia Gospodarcza i Walutowa	318
Uniwersytety	320
Urząd Komitetu Integracji Europejskiej	322
Urzednicy	324
W oda pitna	326
Wspieranie regionów	327
Wspólnota Europejska	327
Wspólnotowa Karta Podstawowych Praw Socjalnych Pracowników	328
Współpraca resortów spraw wewnętrznych i wymiaru sprawiedliwości	329
Z abytki architektoniczne	331
Zakłady mięsne	332
Zalecenia	333
Zamówienia publiczne	333
Zaopatrzenie	336
Zasada pomocniczości	337
→ Zawodowe kształcenie	337
Zażalenia	338
→ Zdrowie	339
Znak CE	339
Znaki ekologiczne	342
Ż ywność	343
Informacja o projektach przygotowania sieci specjalistów ds. Unii Europejskiej i programów UE w gminach i powiatach województw śląskiego i opolskiego	351
Informacja o Śląskim Związku Gmin i Powiatów	351

